

K r o n i k a

Zato v «Molitvi pesnika» prosi Krista, naj bo prizanesljiv pesnikom, ki so edini njegovi vestniki. Kovačevičev pogled na svet in življenje je tedaj povsem moderen: človek, ki živi z vso intenzivnostjo in doživlja v sebi vse čudovite zapletljaje življenja, najde Boga ondi, kjer so ga našli oni, ki so bežali od življenja, njegovih radosti in brdkosti. Kovačevičeva erotika je močna in bogata. Kakor pri vsakem globljem liriku, obstoji erotičen problem tudi pri Kovačeviču v dilemi: žena ali ženskost. Žena mu daje v urah sladostrastja sirove zemeljske sadove, ženskost pa ga vodi v vizijonarne daljave in mu daje čutiti čisto ženstvenost, ki se je v krščanski religiji izkristalizirala v simbolično božanstvo Madone. Kovačevičeve erotike ne doseza zlahka noben dosedanji srbski lirik.

Kaplju boni
monotoni
ritmi o ženi
večno u meni.

Prirode Kovačević ne opisuje slikarsko, s sočnimi in živimi bojami, ampak nam pripoveduje o nji v finih, chopinskih tonih. Vsa Kovačevičeva poezija ima nekak muzikalnen značaj in pesnik ne imenuje zaman na strani 54 muzike «bledo nevesto». Le-ta nevesta daje najbolj ubran odmev njegovim sanjam in jih pretvarja v pestre in živahne muzikalne slike. Ena najlepših pesmi v tej knjigi je «Saloma», ki je i po svoji zgradbi i po finem, subtilnem prelivanju svojih slik prava pesniška muzika. Tu ni Wildejevega artizma. Vse je osredotočeno na Salomin ples, ki je muzikalno podajanje telesa; s povsem liričnimi sredstvi je Kovačević očrtal Tetraha, ki se boji smrti, njegovo sladostrastno okolico in Salomo ter je dosegel uprav epičen efekt. Pesem je vseskoz dinamična; oblike posameznih delov so v skladu z razpletom in na koncu izzveni pesem v pravi koral, ki izraža strahotno nasičenost Salomine strasti:

Klonu, pade sveta, tiha glava
čudna glava, divna, jehtičava,
snom samrtnim i mističnim spava
koji lice tugom obasjava
i bledilom tamnim ulepšava

Kako drugače, povsem wildejevski je obdelal isti motiv prezgodaj umrli srbski pesnik Milutin Bojić. Razlika med liriko leta 1911. in leta 1926. je evidentna. Današnji lirik pripoveduje svoja doživetja in občutja v tonih, dinamično, vznemirjeno in zanosno. Znano je: smo generacija velikega nemira, strasti in akcije. Kovačević je sicer zmeren in fin, vendar pa tipičen predstavitelj povojnega pesniškega rodu.

Ne dvomimo, da je Božidar Kovačević stopil s to zbirkо svojih poezij med prve srbske lirike.

B. Borko.

KRONIKA

D O M A Č I P R E G L E D

Slikarska razstava obeh Magoličev. Začetkom meseca septembra sta predila oba Magoliča, oče in sin, v Jakopičevem paviljonu svojo kolektivno razstavo. Pred vojno sta se pogosto udeleževala umetnostnih razstav, katere